

SPRAWOZDANIE z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej za 2025 rok

Regulacje prawne w kwestii przemocy w rodzinie i ochrony ofiar zawierają następujące akty prawa:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w domowej (t.j. Dz. U z 2024 poz. 1673 późn.zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2025 poz. 1214 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151 z późn.zm),
- oraz przepisy wykonawcze i przepisy prawa miejscowego tj. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie przyjęty Uchwałą Nr XI/74/2016 Rady Gminy Leśniowice z dnia 17 marca 2016 roku na lata 2016 – 2025 obejmującego swoim zakresem zadania mające na celu przede wszystkim ochronę osób doznających przemocy w rodzinie.

Ponadto Program skierowany jest do lokalnej społeczności wszystkich tych, którzy doznają przemocy, są świadkami przemocy lub też ją stosują jak również do różnego rodzaju służb społecznych, instytucji czy organizacji pozarządowych, które w swojej działalności spotykają się z problemem przemocy domowej. Program ma charakter profilaktyczny i edukacyjny.

Realizacja Programu ma na celu wsparcie i profesjonalną pomoc do zwiększenia dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy dla osób uwikłanych w przemoc, profesjonalnej edukacji osób działających na rzecz rodziny dotkniętej przemocą, prowadzenie programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy, dostarczenie wiedzy społeczeństwu o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem, propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, motywowanie społeczności lokalnych, organizacji i instytucji do podejmowania działań na rzecz ofiar przemocy.

Gminny Program koordynowany jest przez kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Leśniowicach, natomiast monitorowany jest przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny Gminy Leśniowice.

Program zakładał działanie zintegrowanego systemu pomocy rodzinie z problemem przemocy domowej poprzez:

- 1) koordynację działań pomocowych lokalnych podmiotów;
- 2) systematyczną edukację środowiska lokalnego w celu podniesienia społecznej świadomości i wrażliwości na temat zjawiska przemocy w rodzinie;
- 3) zapewnienie pomocy osobom doświadczającym przemocy;
- 4) zapewnienie pomocy w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy.

Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego, zgodnie z art. 9 b ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie podmiotów, o których mowa w art. 9 a ust. 3-5, w szczególności przez:

- ✓ diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- ✓ inicjonowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzenie ich wykonania właściwym podmiotom;
- ✓ inicjonowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- ✓ rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- ✓ powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- ✓ monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”.

W 2025 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 17 „Niebieskich Kart” przekazanych podczas podjętych interwencji przez przedstawicieli Policji, Szkołę Podstawową w Leśniowicach, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Leśniowicach. W okresie roku sprawozdawczego zakończono pracę nad 11 „Niebieskimi Kartami” założonymi w okresie 2024 i 2025 roku. W ramach procedur podjęto działania interwencyjne w stosunku do 17 sprawców przemocy i 32 ofiar. Przeprowadzono przy udziale Policji wizyty monitorujące u rodzin dotkniętych problemem przemocy. W rodzinach tych opracowano i realizowano w ramach grup diagnostyczno-pomocowych indywidualne plany pomocy, a postępy były monitorowane przez Policję i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Leśniowicach.

W ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego przeprowadzono spotkania grup diagnostyczno-pomocowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego ze sprawcami przemocy oraz ofiarami. W trakcie roku przeprowadzono 55 spotkań w tym: 49 spotkań grup diagnostyczno-pomocowych i 6 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego. Następnie w ramach diagnozy sytuacji rodzinnej pod kątem bezpieczeństwa i potrzeb rodziny podejmowano działania z zakresu poradnictwa specjalistycznego i przeciwdziałania przemocy w rodzinie udzielając wsparcia prawnego i psychologicznego, realizowanego poprzez działania prawnika, socjoterapeutki, psychologa, pracowników socjalnych.

Pięć rodzin było regularnie monitorowanych i udzielano wsparcia w ramach dyżurów socjoterapeutki, do którego zadań należy:

- ✓ prowadzenie indywidualnych konsultacji dla ofiar i sprawców przemocy;
- ✓ wspieranie osób znajdujących się w kryzysie;
- ✓ motywowanie do leczenia osób nadużywających alkohol.

W 2025 roku pełnionych było 24 dyżury specjalisty z zakresu terapii uzależnień i przeciwdziałania przemocy. Przeprowadzono konsultacje, z których skorzystało 28 osób, którym udzielono 77 porad. Były to przypadki motywowania z wniosku pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Leśniowicach, m. in. z rodzin zagrożonych przemocą domową i problemem alkoholowym. Część z potrzebujących pomocy skorzystało

ze wsparcia specjalistycznych poradni odwykowych, terapii na Oddziale Terapii Uzależnienia od Alkoholu oraz terapii w Punkcie Konsultacyjnym.

W 2025 r. skierowano 1 wniosek do Sądu Rejonowego w Krasnymstawie o zastosowanie przymusowego leczenia.

W okresie roku sprawozdawczego współpracowano z instytucjami pomocowymi zwłaszcza z Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej Ośrodkiem Profilaktyki Diagnostyki Terapii Zdrowia Psychicznego „Rodzina” w Chełmie, Stowarzyszeniem Ośrodek Wspierania Rodziny w Chełmie, oraz Stowarzyszeniem Integracji Rodzin „Przystań” w Chełmie, działającymi w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz pomocy osobom doznającym przemocy, realizując zadania z zakresu: poradnictwa psychologicznego, prawnego, terapeutycznego, psychiatrycznego i pomocy psychologa dziecięcego.

Współpraca z osobą doznającą przemocy wymaga zapewnienia wsparcia finansowego i pomocy w postaci pracy socjalnej oraz współpracy pracowników, by udzielić wsparcia emocjonalnego i edukacyjnego zwłaszcza dzieciom sprawiającym trudności wychowawcze, również w celu zdiagnozowania problemu w pełnieniu właściwych ról rodzicielskich. W przypadku 7 rodzin monitorowano sytuację dzieci w zakresie sprawowania właściwej opieki przez rodziców.

Zbieranie informacji dotyczących skali występowania zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Leśniowice realizowane było rejestrowanie przypadków przemocy domowej w ramach rejestrów wewnętrznych prowadzonych przez instytucje świadczące pomoc ofiarom przemocy w rodzinie tj. policję i pomoc społeczną.

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie wymaga kontynuowania i rozwijania partnerskiej współpracy między instytucjami i podmiotami w roku ubiegłym głównie współpracowały następujące podmioty:

- ✓ Urząd Gminy w Leśniowicach,
- ✓ Komisariat Policji w Żmudzi,
- ✓ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Leśniowicach,
- ✓ NZOZ w Leśniowicach,
- ✓ Sąd Rejonowy w Krasnymstawie,
- ✓ Ośrodek Specjalistycznej Pomocy i Terapii Osób Pokrzywdzonych Przepięstwem w Chełmie,
- ✓ Stowarzyszenie Ośrodek Wspierania Rodziny w Chełmie,
- ✓ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Leśniowicach.

Niezbędne jest szerzenie świadomości społecznej, głównie psychoedukacja w zakresie budowania relacji bez przemocy oraz rozwój współpracy o charakterze ponadgminnym i wdrażanie standardów związanych z przeciwdziałaniem przemocy m.in. wykorzystywanie pracy socjalnej, pracy asystenta rodziny oraz kontraktu socjalnego we wsparciu osób dotkniętych przemocą w rodzinie.